

ความคิด /
สร้างสรรค์
/ พลังงาน
Designing Energytopia

คู่มือเวิร์กช็อปประดมไอเดียพลังงาน

ลองมาคิดสร้างสรรค์พลังงานกับเรา ผ่านคู่มือทำเวิร์กช็อปที่ประกอบไปด้วยขั้นตอนง่ายๆ
ในการระดมและพัฒนาไอเดียแนวคิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการคิด เชิงออกแบบคืออะไร

กระบวนการคิดเชิงออกแบบเป็นการคิดแก้ปัญหาที่ผสมผสานรูปแบบการคิดจากหลากหลายสาขาวิชาขึ้นเป็นนวัตกรรมทางความคิดที่เปิดความเป็นไปได้ในการพัฒนางานออกแบบ บริการ หรือธุรกิจ โดยมีความสำคัญ คือ

คิดถึง “ผู้ใช้งาน”
เป็นศูนย์กลาง

เป็นการทำงาน
ร่วมกันเป็นทีม

เน้นการสร้างไอเดียและ
หาข้อสรุปอย่างเปิดกว้าง

เป็นการผจญภัย
สู่ผลลัพธ์ใหม่ๆ

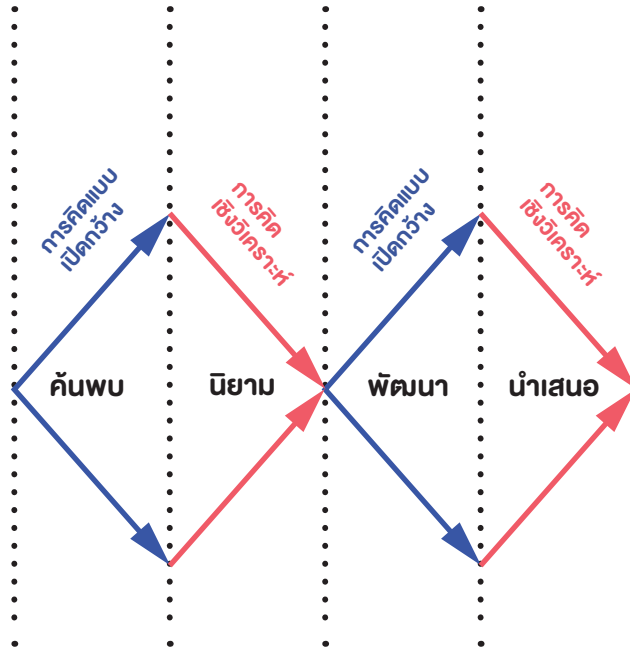
ผ่านวิธีการคิด 2 แบบ ได้แก่

1 การคิดแบบเปิดกว้าง (Divergent Thinking)

คิดโดยเน้นปริมาณของไอเดียและความรวดเร็ว
ไม่เน้นว่าไอเดียนั้นจะถูกหรือผิด

2 การคิดเชิงวิเคราะห์ (Convergent Thinking)

เน้นการคัดเลือกและการตัดสินใจ

กระบวนการคิดเชิงออกแบบประกอบไปด้วย
3 ขั้นตอนหลัก คือ

- 1 สำรวจและเก็บข้อมูล
(Exploration)
- 2 สร้างไอเดียและแนวคิด
(Ideation and Creation)
- 3 นำไปทดสอบและปฏิบัติจริง
(Implementation)

ซึ่งจะทำซ้ำไปซ้ำมาจนกว่าจะได้
ผลลัพธ์ที่ “พอใจ” ที่สุด ภายใน
“กรอบเวลา” ที่กำหนดไว้

คู่มือเวิร์กช็อป ระดมไอเดียพลังงาน

เวิร์กช็อปนี้มีจุดประสงค์ให้ผู้เข้าร่วมรู้จักและเข้าใจการแตกไอเดียและพัฒนาแนวคิด (Ideation and Concept Development) ในขั้นตอนการสร้างไอเดียและแนวคิด (Ideation and Creation) และทดลองสร้างสรรค์ไอเดียร่วมกับผู้อื่นในกรอบเวลาที่กำหนด โดยผู้นำเวิร์กช็อปอาจปรับเวลาทำเวิร์กช็อปได้ตามความเหมาะสม

กำหนดเวลา

30-60 นาที

จำนวนผู้เข้าร่วม

2+

สิ่งที่ต้องเตรียม

1

เลือกโจทย์

เลือกโจทย์ที่ต้องการคิดระดมไอเดียจากโจทย์ 4 ข้อนี้ หรือจะตั้งโจทย์ใหม่ขึ้นเองก็ได้

5 นาที

จะอย่างไรให้คิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวัน

จะเปลี่ยนแปลงเมืองที่คุณอยู่อย่างไรให้เกิดการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จะอย่างไรให้พลังงานเป็นเรื่องที่ทุกคนมองเห็น เข้าใจ และจับต้องได้

จะอย่างไรให้คนรอบข้างหันมาใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับคุณ

เคล็ดไม่ลับ

หากต้องการตั้งโจทย์เอง ลองใช้ข้อมูลความเข้าใจเชิงลึกหรือผู้ใช้จำลองที่เรานำเสนอในความคิด / สร้างสรรค์ / พลังงาน เป็นฐานในการตั้งโจทย์ คำถามควรเปิดกว้าง ชัดเจน และเชื่อมโยงให้ทุกคนอยากร่วมกันระดมไอเดีย

2

ระดมไอเดีย

ช่วยกันระดมความคิดที่จะช่วยตอบโจทย์ที่เลือกมา อาจเป็นไอเดีย แนวคิด กลุ่มคำ รูปภาพ หรือวิธีการแก้ปัญหาอะไรก็ตามที่คิดได้ก็ได้ โดยเน้นคิดให้ได้เยอะที่สุดและหลากหลายที่สุดเท่าที่จะทำได้เขียนไอเดียหรือวาดรูปต่างๆ ลงบนโพสต์อิทแล้วแปะลงบนกระดาษที่เตรียมไว้

10-15 นาที

เคล็ดไม่ลับ

หลักในการระดมความคิด (Brainstorming) มีหัวใจสำคัญคือ **ไม่ปิดกันไอเดียกันและกัน** ฟังและต่อยอดความคิดซึ่งกันและกัน ขึ้นไปเรื่อยๆ คำว่า “ใช่” ได้ผลดีกว่า “ไม่” **ยิ่งเยอะยิ่งดี** เน้นปริมาณ พยายามแตกไอเดียให้เยอะที่สุดเท่าที่จะทำได้แทนที่จะค้นหาไอเดียที่ “ดีที่สุด” คิดอะไรออก พูดหรือเขียนออกมาได้เลย **ไม่คว่นตัดสิน** อย่าเพิ่งเอาความคิดในใจของตัวเองมาตัดสินและรับประเมินไอเดียคนอื่น รอไว้ทีหลังได้ **ทำงานกันเป็นทีม** ใช้สมองของทุกคนให้เป็นประโยชน์ ชวนกันระดมไอเดีย ให้โอกาสทุกคนได้ลงคิด **มองจากมุมมองผู้ใช้** ลองมองโจทย์จากมุมมองของผู้ใช้งาน เช่น ไอเดียแบบไหนจะตอบพฤติกรรมของครอบครัวตัวจ่าย ไอเดียแบบไหนจะตรงความต้องการของนักล่าไฟฟ้า ฯลฯ

3

จัดกลุ่มไอเดีย

เมื่อได้โพสติกของไอเดียจำนวนหนึ่งแล้ว ลองจัดกลุ่มไอเดียที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน เช่น จัดกลุ่มตามธีม ตามแนวคิด หรือตามไอเดียที่เหมือนกัน หากมีไอเดียซ้ำซ้อนให้ออกออย่าลืมตั้งชื่อกลุ่มของไอเดียที่จัดกลุ่มเรียบร้อยแล้ว

10-15 นาที

4

เลือกกลุ่มไอเดีย

คัดเลือกกลุ่มของไอเดียที่ต้องการจะนำไปติดต่อ โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในทางเทคนิค ความเป็นไปได้ในเชิงธุรกิจ และต้องถูกใจผู้ใช้ จากนั้นให้ทุกคนลงคะแนนเลือกไอเดียที่ต้องการนำไปพัฒนาต่อ กลุ่มไอเดียที่ได้รับการลงคะแนนเลือกมากที่สุด จะเป็นไอเดียที่ได้รับการพัฒนาต่อไป

10-15 นาที

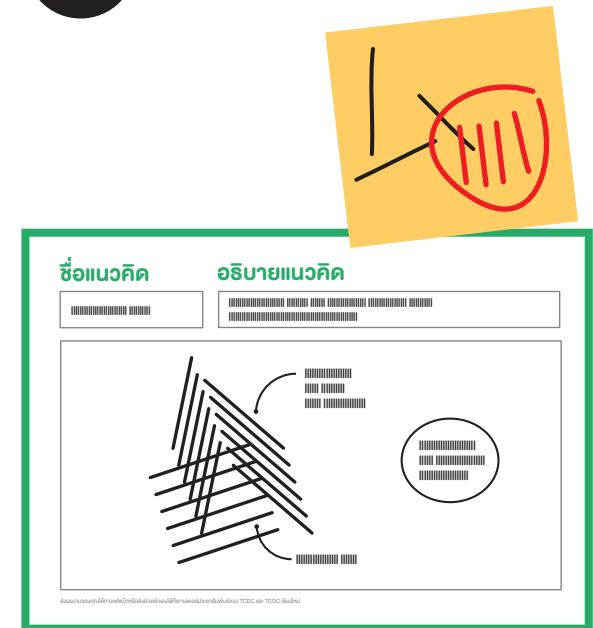

5

พัฒนาไอเดียเป็นแนวคิด

ขั้นตอนสุดท้ายคือการพัฒนาไอเดียที่ดูมีความเป็นไปได้มากที่สุด โดยลองคิดต่อยอดไอเดียให้ลึกขึ้นเป็นแนวคิด ลงรายละเอียดให้แนวคิดแล้ววาดแนวคิดขึ้นมาเป็นภาพ พร้อมทั้งเขียนอธิบายสั้นๆ

10-15 นาที

เคล็ดไม่ลับ

อธิบายบทสรุปของแนวคิดให้ได้ในหนึ่งประโยค
ความต้องการและโอกาสอะไรที่ทำให้เกิดแนวคิดนี้
แนวความคิดนี้สามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างไรบ้าง
ใครคือผู้ได้รับผลประโยชน์จากแนวคิดนี้ และคุณค่าที่ได้รับคืออะไร
ใครจะช่วยผลักดันแนวคิดนี้ให้สำเร็จได้ และแนวคิดนี้ต้องมีปัจจัยอะไรมาสนับสนุนบ้าง

ชื่อแนวคิด

อธิบายแนวคิด

ความคิด / สร้างสรรค์ / พลังงาน Designing Energytopia

เมื่อการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในชีวิตประจำวันเป็นไปได้มากกว่า การลดใช้พลังงานและการรณรงค์สร้างจิตสำนึก องค์ความรู้เรื่องกระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) จึงมีบทบาทสำคัญในฐานะเครื่องมือทางความรู้หนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนกระบวนทัศน์ด้านพลังงานและเปิดโอกาสสู่การสร้างสรรคบริการหรือนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกิดจากความเข้าใจผู้ใช้งานอันสอดคล้องกับความต้องการและวิถีการใช้ชีวิต

โครงการความคิด / สร้างสรรค์ / พลังงาน เกิดขึ้นโดยศูนย์สร้างสรรคงานออกแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจแนวคิดเรื่องกระบวนการคิดเชิงออกแบบ ผ่านการเรียนรู้ในหัวข้อพลังงานในรูปแบบสื่อการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อให้การเข้าถึงและเข้าใจองค์ความรู้ดังกล่าวเป็นไปอย่างกว้างขวาง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

energytopia.tcdc.or.th
www.facebook.com/energytopia

สำนักนายกรัฐมนตรี

okmd

ศูนย์สร้างสรรคงานออกแบบ

ชั้น 5 ดี เอ็ม โฟเรียม ซีอปปิง คอมเพล็กซ์
622 สุขุมวิท 24 กรุงเทพฯ 10110

10.30 - 21.00 (ปิดวันจันทร์)

โทร : (66) 2 664 8448 # 213, 214

แฟกซ์ : (66) 2 664 8458

อีเมล : info@tcdc.or.th

www.tcdc.or.th

www.facebook.com/tcdc.thailand

งานนี้เผยแพร่ภายใต้ลิขสิทธิ์ Creative Commons BY-NC-SA Attribution Non-commercial Share Alike (by-nc-sa) โดยผู้สร้างอนุญาตให้ทำซ้ำ แจกจ่าย แสดง และสร้างงาน ดัดแปลงจากส่วนใดส่วนหนึ่งของงานนี้ได้โดยเสรี แต่เฉพาะในกรณีให้เครดิตผู้สร้าง ไม่นำไปใช้ทางการค้า และเผยแพร่งานดัดแปลงภายใต้ลิขสิทธิ์เดียวกันเท่านั้น